

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/93/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2111210164
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2111210164.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov senátu Mgr. Fedora Banku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v právnej veci žalobcov: 1/ Ing. Q. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. ulica XXXX/XX, U., 2/ Z. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. ulica XXXX/XX, U., obaja zastúpení splnomocnencom RUŽIČKA AND PARTNERS s.r.o., IČO: 36 863 360, advokátska kancelária so sídlom Vysoká 2/B, Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom vnútra SR, Pribinova 2, Bratislava, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 15. júla 2020, č.k. 16C/69/2011-697, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II., III. a v súvisiacich výrokoch V., VI., VII. **p o t v r d z u j e.**

II. Žalobcovia 1/, 2/ majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním určil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 5.000 eur, žalobkyni 2/ sumu 5.000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy (výrok I.), žalobkyni 2/ sumu 5.000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy (výrok II.) a žalobcom 1/, 2/ sumu 1.432,50 eur titulom náhrady škody (výrok III.), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok IV.), v konaní o určení, že žalovaný svojím protiprávnym konaním spočívajúcim v nerešpektovaní nariadenia MV SR zo dňa 17.07.2003 o celách policajného zaistenia zasiahol do práva na súkromný a rodinný život žalobcov 1/, 2/ súd nárok na náhradu trov nepriznal (výrok V.), žalobcom 1/, 2/ priznal nárok na náhradu trov konania o náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 100% (výrok VI.) a rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania o zaplatenie náhrady škody (výrok VII.). Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že žalobcovia 1/, 2/ sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 06.05.2011 domáhali určenia, že žalovaný svojím protiprávnym konaním spočívajúcim v nerešpektovaní nariadenia MV SR zo dňa 17.07.2003 o celách policajného zaistenia neoprávnene zasiahol do ich práva na súkromný a rodinný život, ďalej zaplatenia čiastky 250.000 Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a zaplatenia čiastky 2.865,07 Eur titulom náhrady škody. Žalobu skutkovo odôvodnili tým, že dňa 08.10.2010 v čase asi o 14:00 hod. v budove KR PZ, Kollárova ul. č. 31, Trnava, v kancelárii č. 704, 7. poschodie počas rozhodovania o väzbe obvineného ich syna Q. U. (ďalej len „poškodený“) za prítomnosti sudcu OS Trnava, jeho asistentky, prokurátorky OP Trnava, jeho obhajcu, advokátskeho koncipienta a dvoch príslušníkov PZ tento sediaci na stoličke po vynesení rozhodnutia sudcu o jeho vzatí do vyšetrovacej väzby sa rozbehol k oknu miestnosti, cez ktorého pravú časť vyskočil tým spôsobom, že oboma rukami sa zaprel o parapetnú dosku, hlavou rozbil sklenenú výplň a následne prišlo k pádu z okna budovy a dopadu jeho tela na kamennú terasu v úrovni 2. poschodia. V dôsledku zranení došlo k jeho úmrtiu. Poukázali na ust. § 2 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z.z. o policajnom zbore, na čl. 5 ods. 1 posledná veta Nariadenia ministra vnútra SR zo dňa 17.07.2003 o celách policajného zaistenia, v zmysle ktorého za ochranu osoby prevzatej z

cely až do jej vrátenia do cely zodpovedá policajt, ktorý osobu prevzal. V zmysle uvedeného považuje žalovaného za zodpovedný subjekt, ktorý tým, že zabezpečoval eskortu poškodeného, nepoužil putá počas jeho výsluchu, eskortoval ho do miestnosti na 7. poschodí, ktorá nebola konštrukčne riešená tak, aby sa zabránilo poškodeniu života a zdravia poškodeného ako aj ostatných prítomných, teda nebola vybavená tak, aby znemožňovala vyskočenie z okna a následný pád. Uvedeným opomenutím konania žalovaný zasiahol do práva žalobcov na ochranu ich osobnosti, a práva na súkromie a rodinný život. Bolo narušené ich rodinné prostredie ako s ich jediným spoločným synom, s ktorým zdieľali spoločnú domácnosť a starali sa navzájom o seba. Poškodený mal v čase smrti len 25 rokov, od tohto okamihu došlo k diametrálnej zmene spôsobu života žalobcov. U žalobcov došlo k zhoršeniu psychického stavu, pričom sa spoliehali, že v čase ich staroby sa poškodený bude o nich starať, budú naďalej vytvárať rodinné väzby, rodina sa mohla rozrastať. Stav, ktorý nastal je konečný, nezvratný, preto si titulom nemajetkovej ujmy uplatnili nárok na zaplatenie 250.000 eur. Uplatnená majetková škoda 2.865,07 eur predstavuje náklady spojené s pohrebom poškodeného. Žalobca 1/ doplnil, že syn bol ich jediná opora, počas jeho neprítomnosti sa staral o manželku žalobkyňu 2/, ktorá má dlhodobu zdravotné problémy. On chodieval každý týždeň na služobné cesty na 2-3 noci, raz mesačne do zahraničia. Od úmrtia syna do zahraničia nechodí kvôli manželke, ktorú nemôže nechať samú. Zhoršili sa aj ich vzťahy s manželkou, dochádza medzi nimi k hádkam v dôsledku psychického vypätia. Pred udalosťou pravidelne chodili do divadla, do kina, asi 4 až 5 krát ročne na plesy, od uvedenej udalosti nechodia nikam. Keď nechodí teraz na zahraničné pracovné cesty, nemôže sa odborne vzdelávať vo svojom odbore a má prerušené aj zahraničné kontakty. Žalobkyňa 2/ doplnila, že od r. 2004 je invalidná dôchodkyňa. Odvtedy potrebovala pomoc inej osoby, 4,5 roka sa staral o ňu denne syn. Teraz nevie, kto sa o ňu postará. Rednú jej a lámu sa kosti. Nie je schopná si sama nakúpiť, nemôže nosiť ťažké veci. Po synovej smrti je stále sama. S manželom sa navzájom obviňujú, kto je vinný za smrť syna, obidvaja sa trápia. Mala problém donosiť dieťa a ťažko otehotnela aj so synom, navyše bola rizikovo tehotná, preto potom žila iba pre syna, ktorý bol veľmi inteligentný a múdry. Obáva sa, že ju manžel napriek tomu, že ju má rád, raz opustí a zostane sama. Žalovaná navrhla žalobu zamietnuť. Zastáva názor, že nie je zodpovednostným subjektom pri nároku na ochranu osobnosti, porušenie noriem upravujúcich činnosť Policajného zboru je podľa jej názoru možné riešiť iba v režime zákona č. 514/2003 Z.z.. V uznesení Okresnej prokuratúry Trnava zo dňa 30.12.2010, ktorým bola zamietnutá sťažnosť žalobcu 1/ sa konštatuje, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že poškodený sa z vlastnej vôle svojím konaním pričínil o následok - samovraždu. Žiadna osoba zúčastnená na rozhodovaní o väzbe sa svojím konaním nepričinila o rozhodnutie poškodeného spáchať samovraždu. Pochybenie nebolo konštatované ani vykonaním kontroly oddelením KR PZ v Trnave. V konaní nebolo sporné, že dňa 08.10.2010 v budove KR PZ Trnava došlo k udalosti tak ako ju popísali žalobcovia v žalobe, nebolo sporné ani to, že uvedená udalosť zasiahla do práva na súkromný a rodinný život žalobcov. Spornou nebola ani výška primeraných nákladov žalobcov spojených s pohrebom poškodeného. Spornou bola iba otázka pasívnej vecnej legitímácie žalovaného a jeho zodpovednosť. Súd vykonal dokazovanie a zistil, že dňa 08.10.2010 v budove KR PZ v kancelárii č. 704, na 7. poschodí počas rozhodovania o väzbe obvineného, syna žalobcov Q. U. tento sediaci na stoličke po vynesení rozhodnutia sudcu o jeho vzatí do vyšetrovacej väzby sa rozbehol k oknu miestnosti, cez ktorého pravú časť vyskočil, došlo k pádu z okna budovy a dopadu jeho tela na kamennú terasu s následkom úmrtia. Prítomní príslušníci PZ sa pokúsili poškodeného zachytiť, zabrániť pádu sa im však nepodarilo, poškodený vážil 120 kg, vyšmykol sa im. Poškodený mal vedomosť o tom, že sa nachádza na vysokom poschodí, počas výsluchu bol úplne kludný, až do výroku o jeho väzobnom stíhaní, jeho reakcia bola náhla a nečakaná, nikto viac nestíhol zareagovať. Všetko sa udialo behom 15 až 20 sekúnd. Po tejto udalosti sa výsluchová miestnosť presťahovala na druhé poschodie. Poškodený bol jediným synom žalobcov, jeho smrťou boli prerušené ich vzájomné citové väzby. S poškodeným mali veľmi dobrý vzťah, bol mladý a zdravý, budúcnosť mal pred sebou. Vzniknutý stav je konečný a nezvratný. Žalobcovia s poškodeným bývali v spoločnej domácnosti, starali sa o seba, u žalobcov došlo k diametrálnej zmene spôsobu života, došlo k poškodeniu ich psychického zdravia. Zhoršili sa aj vzájomné vzťahy žalobcov. Súd vec právne posúdil podľa čl. 15 ods. 1, 2, podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, podľa čl. 2, čl. 8 ods. 1, čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Základné princípy práva na život a jeho ochrany vyplývajú okrem iného z viacerých rozsudkov ESLP, napr. Tanli proti Turecku, sťažnosť č. 26129/95, rozsudok z 10.04.2001; Calvelli a Ciglio proti Taliansku, sťažnosť č. 32967/96, rozsudok zo dňa 17.01.2002 a iné. Ide predovšetkým o rozhodnutia týkajúce sa práva na život a jeho možného porušenia vo viacerých oblastiach (policajné zadržanie, väzba, výkon trestu odňatia slobody, akcie bezpečnostných zložiek štátu a pod.). Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd je najdôležitejšou medzinárodnou ľudskoprávnou zmluvou na európskom kontinente. V rámci posudzovania možného

porušenia čl. 8 Dohovoru je vhodné odkazovať na čl. 2 Dohovoru, ktorý požaduje od štátnych orgánov chrániť slabšie osoby, a to aj proti ich vlastnému konaniu, ktorým ohrozujú svoj život (Keenan proti Spojenému Kráľovstvu, č. 27229/95, § 91, ESLP 2001-III). Podľa súdu vnútroštátne orgány sú povinné zabrániť osobe ukončiť život v prípade, ak svoje rozhodnutie neurobila slobodne a vedome. Čl. 2 Dohovoru ukladá štátom povinnosť zdržať sa úmyselného a nezákonného zbavenia života, ale tiež prijať príslušné kroky k ochrane života osôb, ktoré sa nachádzajú v ich jurisdikcii. Žalobcovia nárok uplatnili ako náhradu nemajetkovej ujmy podľa ust. § 11 a nasl. OZ a náhradu škody podľa § 415, § 420 a nasl. OZ. Zákon č. 514/2003 Z.z. sa týka rozhodovacej právomoci štátneho orgánu, ktorej sa žalobcovia nezúčastnili, ktorý bol namierený voči konkrétnemu subjektu (v danom prípade týmto subjektom neboli žalobcovia), ktorí si nárok na náhradu nemajetkovej ujmy a náhradu škody v konaní uplatňujú, preto aplikácia zákona č. 514/2003 Z.z. vo vzťahu medzi nimi a žalovaným, i keď je ním štát tu nemá svoje opodstatnenie, pretože oni pod výkon právomocí štátu v daných súvislostiach nespádali. V konaní nevznikli žiadne pochybnosti o tom, že nárok žalobcov na ochranu ich osobnosti je nárokom uplatneným podľa § 11 a nasl. OZ. Konaním žalovaného, ktorý si nepočínal obozretne (umožnil výsluch poškodeného v miestnosti nezabezpečenej mrežami prípadne nerozbitnými oknami) a vystavil syna žalobcov možnosti siahnuť si na život, došlo k zásahu do práva na súkromný a rodinný život žalobcov. Vo veci namietanej pasívnej legitímácie súd viazaný názorom odvolacieho súdu odkazuje na odsek 10 uznesenia KS Trnava, č.k. 9Co/309/2016-607 zo dňa 26.10.2017, v rámci ktorého sa odvolací súd stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, ktorými bola konštatovaná pasívna vecná legitímácia žalovaného. Ďalej súd teda vec právne posúdil podľa § 11, § 13 ods. 1 OZ. Spôsobenie smrti blízkej osoby je bezpochyby zásahom do osobnostných práv pozostalých. Keďže vzťahy medzi žalobcami ako rodičmi boli silné a intenzívne, je tu nespochybniteľná prítomnosť najintenzívnejších interpersonálnych väzieb na výsostne emocionálnom základe. Žalobcovia tvorili s poškodeným fungujúce rodinné spoločenstvo s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami, v dôsledku nečakanej smrti prežívajú pocity úzkosti, smútku a zúfalstva. Protiprávnym konaním tak malo prísť k tak nezvratnej deštrukcii týchto medziľudských väzieb, tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobcov a tým k zásahu do ich osobnostných práv. Vzniknutá trauma je zo života žalobcov fakticky neodstrániteľná. Strata člena rodiny - jediného syna predstavuje ujmu, ktorú by vnímala aj každá iná fyzická osoba ako obzvlášť závažnú. Vo vzťahu k prvému uplatnenému nároku (určovacímu) súd uvádza, že ním súd mal konštatovať neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život žalobcov, ku ktorému malo dôjsť nerešpektovaním nariadenia ministra vnútra SR zo dňa 17.07.2003 o celách policajného zaistenia, konkrétne čl. 5 ods. 1 predmetného nariadenia. Znenie článku podmieňuje odovzdanie osoby mimo celu existenciou písomnej požiadavky na jej vydanie, ukladá povinnosť zapísať predvedenie a vrátenie osoby do knihy zadržaných, a poslednou vetou určuje, že za ochranu osoby prevzatej z cely až do jej vrátenia do cely zodpovedá policajt, ktorý ju prevzal. Zo skutkových tvrdení žalobcov nevyplývalo žiadne konanie policajta, ktoré by mohlo predstavovať nerešpektovanie tohto ustanovenia. Žalobcovia poukazovali hlavne na poslednú vetu článku, ktorá určuje zodpovednostný subjekt za ochranu osoby prevzatej z cely až do jej vrátenia do cely, teda neukladajúce žiadnu povinnosť, ktorú by bolo možné nerešpektovať. Vzhľadom na uvedené súd tento nárok zamietol. Povinnosťou žalovanej bolo zamedziť poškodenému vo svojej samovražde najmä zabezpečením miestnosti, do ktorej ho z cely policajného zaistenia predvádzala - zabezpečením okien, na ktoré mal poškodený výhľad, proti ich prekonaniu. Keďže tomu tak nebolo, má žalovaná podiel na smrti poškodeného, preto možno konštatovať, že z jej strany došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov, v ktorom prípade ustanovenia OZ upravujúce ochranu osobnosti priznávajú takýmto osobám nárok na primerané zadosťučinenie. Súd dospel k záveru, že uplatnená výška u každého zo žalobcov predstavuje sumu 125.000 Eur a pristúpil k priznaniu náhrady nemajetkovej ujmy u každého zo žalobcov zvlášť, nakoľko sa jedná o právo rýdzo osobného charakteru, ktoré je svojou povahou úzko späté s osobou pozostalého rodiča. Nemajetková ujma spočíva predovšetkým v psychických útrapách (smútok, žiaľ) spôsobených vnímaním smrti blízkeho človeka. Je potrebné odškodniť aj ďalšie citové utrpenia, šok zo správy o smrteľnom úraze blízkej osoby, stratu životnej perspektívy, obavy o budúcnosť a pod. V prípade ujmy, ktorá nemá majetkový charakter je vylúčené uvedenie do pôvodného stavu. Nastupuje preto satisfakcia. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy súd považoval za potrebné nájsť určité objektívne hľadiská, ktoré by mohli byť východiskom pre stanovenie jej výšky, a to tak, aby výška priznanej nemajetkovej ujmy zohľadňovala aj ekonomický vývoj spoločnosti. V štátoch Európskej únie sa výška nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch pohybuje v rozmedzí 7.000 - 20.000 eur. Preto súd za spravodlivé, zaisťujúce automatickú valorizáciu náhrad, považuje viazanie jej výšky na priemernú mzdu v hospodárstve SR za rok predchádzajúci smrti poškodeného. Možno tak za základnú čiastku náhrady považovať v prípade najbližších osôb 20-násobok tejto priemernej mzdy. Keďže priemerná mzda v hospodárstve SR za rok 2009 predstavovala 745 eur, 20-násobok bude predstavovať 14.900 eur, po

zaokrúhlení 15.000 Eur. Takto získaná suma sa nachádza aj v rozsahu náhrad v iných štátoch európskej únie. Súd musí pri úvahe o primeranosti navrhovanej satisfakcie prihliadnuť napríklad k intenzite, povahe a spôsobu neoprávneného zásahu, charakteru a rozsahu zasiahnutej hodnoty osobnosti, k trvaniu a vplyvu vzniknutej nemajetkovej ujmy pre postavenie a uplatnenie postihnutej fyzickej osoby v spoločnosti. V posudzovanom prípade súd vychádzal z čiastky 15.000 eur, pričom zohľadnil, že konať s následkom privodenia si smrti bolo rozhodnutím poškodeného, ktorý mal vedomosť, že sa nachádza na vysokom poschodí. Počas výsluchu bol úplne pokojný, preto príslušníci nemali najmenší dôvod predpokladať vzniknutý následok. Vzhľadom na uvedené možno na strane poškodeného konštatovať zavinenie, ktorého mieru súd určil v rozsahu 50%. Zohľadnením miery zavinenia došlo k poníženiu základnej čiastky náhrady na sumu 7.500 eur. Súd ďalej zohľadňujúc postoj žalovanej k udalosti, ktorá sa síce žalobcom neospravedlnila ale neprejavila ani ľahostajnosť či aroganciu, záverečnou rečou vyjadrila, že smrť poškodeného ju mrzí, za smrť poškodeného zodpovedá objektívne, teda nejedná sa o usmrtenie z nebanlivosti, ani o úmyselné usmrtenie, prihliadnúc ďalej na to, že poškodený bol dospelý, že nebol na žalobcoch existenčne závislý a ani oni neboli závislí existenčne od neho, za spravodlivú výšku náhrady nemajetkovej ujmy považoval 5.000 eur v prípade každého zo žalobcov. O nároku na náhradu škody za pohrebné náklady rozhodol súd prvej inštancie v súlade s ustanoveniami § 415, § 420 OZ. Výška náhrady škody v konaní nebola sporná. Žalovaná je právnická osoba, ktorá pri svojej činnosti použila osobu, ktorá zodpovedala za ochranu poškodeného, preto mal súd za to, že škoda bola spôsobená žalovanou prihliadnúc na 50% mieru zavinenia poškodeného súd priznal žalobcom 50% z uplatneného nároku na náhradu škody a to sumu 1.432,50 eur. Ďalšie argumenty strán sporu súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné bez potreby sa s nimi osobitne vysporiadať. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, ods. 2 CSP. V prípade nároku na náhradu trov konania pri určovanom výroku žalovaná mala v tejto časti plný úspech, preto jej vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, však súd jej ho nepriznal, nakoľko žalovaná výslovne uviedla, že si trovy konania neuplatňuje. V časti náhrady nemajetkovej ujmy súd priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% avšak iba z prisúdenej sumy. Žalobcov v predmetnej veci bolo nevyhnutné považovať za plne procesne úspešných, keďže mali plný úspech čo do základu a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto ich procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu. Nemožno zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku žalobcov a to na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. V časti nároku na náhradu škody rozhodol o náhrade trov konania tak, že žiadna strana nemá na ich náhradu nárok, nakoľko každá zo strán bola úspešná v polovici.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podala odvolanie žalovaná. Uviedla, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal so vnesenou námietkou nedostatku jej pasívnej legitímácie v spore o ochranu osobnosti. Názor Krajského súdu v Trnave uvedený v zrušujúcom uznesení, sp.zn. 9Co/309/2016-607 zo dňa 26.10.2017 nepovažuje za odôvodnený, nakoľko v konaní prvoinštančného súdu bol nárok žalobcov posudzovaný podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a teda podľa tohto zákona pasívne legitimovaná bez pochybnosti bola žalovaná SR a v jej mene konajúce Ministerstvo vnútra SR. Až Krajský súd v Trnave vyslovil názor, že nárok žalobcov je potrebné posudzovať podľa ustanovení § 11 OZ. Štát a orgány verejnej moci môžu byť subjektom zodpovednosti za zásah do ochrany osobnosti, avšak len za predpokladu, že konali ako subjekt súkromného práva, teda ako právnická osoba v súkromnoprávnom vzťahu. Žalobcovia sa voči žalovanej teda nemôžu s úspechom dovolávať ochrany osobnosti, keď táto všeobecná zodpovednosť podľa OZ je vo vzťah k štátu vylúčená práve pre osobitnú úpravu zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. K otázke pasívnej legitímácie štátu pri ochrane osobnosti už zaujal NS SR svoje stanovisko v niekoľkých rozhodnutiach, najmä v rozhodnutí sp.zn. 3 Cdo 176/2012 (R 127/2014), 6 Cdo 149/2011, 4 Cdo 168/2009. NS SR ďalej uviedol, že tak štátny orgán ako aj štát sú samostatnými subjektami práva a sú spôsobilé mať práva a povinnosti, pričom pri riešení otázky pasívnej legitímácie v konaní o ochranu osobnosti, v ktorom je za zásah do osobnostných práv označené konanie určitého štátneho orgánu, treba mať na zreteli to, že režim ochrany osobnosti je postavený na princípe zodpovednosti pôvodcu zásahu za ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach. Žalovaná má za to, že otázka pasívnej legitímácie nebola vyriešená súdom vôbec a to ani s poukazom na žalobný návrh, v ktorom sa žalobcovia domáhali určenia, že SR v zastúpení MV SR svojím protiprávnym konaním spočívajúcim v nerešpektovaní nariadenia MV SR zasiahla do práva na súkromný a rodinný život žalobcov, čím došlo k nesprávnym procesným postupom súdu k porušeniu práva MV SR rozpočtovej organizácie na spravodlivý proces. Režim ochrany osobnosti je postavený na princípe zodpovednosti pôvodcu zásahu za ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach, ktorého konkrétnym konaním malo dôjsť k zásahu do osobnosti. Ďalej odvolateľka uviedla, že za inú vadu, ktorá mala za následok

nesprávne rozhodnutie vo veci považuje skutočnosť, že súd po pripustenej úprave žalobného návrhu žalobcami na pojednávaní v znení: žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom 1/, 2/ sumu 250.000 eur spoločne a nerozdielne titulom nemajetkovej ujmy v peniazoch porušil zásadu ultra petitem, nakoľko prisúdil žalobcom každému osobitne sumu 5.000 eur. Nemajetková ujma pri ochrane osobnosti patrí každej fyzickej osobe, pričom každá osoba vníma zásah do svojich práv individuálne a teda aj jej nárok je individuálny. Na tejto skutočnosti nič nemení ani to, že žalobcovia sú manželmi. Pokiaľ súd dospel k názoru, že nárok nie je možné priznať spoločne a nerozdielne, mal tento nárok zamietnuť. Takisto nesprávne rozhodol o trovách konania tromi výrokmi, zohľadňujúc pomer úspechu pri každom uplatnenom nároku osobitne. Podľa ustálenej súdnej praxe výrok o trovách má byť komplexný, zohľadňujúci pomer úspechu a neúspechu strán sporu v konaní ohľadom všetkých uplatnených nárokov v konaní. Vzhľadom na uvedené výsledným výrokom o trovách konania, zohľadňujúc pomer úspechu v konaní, mal byť výrok: žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. K predpokladu vzniku zodpovednosti za škodu uviedla, že v konaní nebolo preukázané žiadne porušenie zákonnej povinnosti žalovanou prípadne iným štátnym orgánom, súd preto žalobu určenia, že žalovaná svojím protiprávnym konaním spočívajúcim v nerešpektovaní nariadenia MV SR neoprávnene zasiahla do práva na súkromný a rodinný život, zamietol. Nebolo teda preukázané žiadne protiprávne konanie, príp. opomenutie žalovanej a teda nie je daný právny dôvod žalobného návrhu. Súdom uvádzané skutočnosti odporujú skutkovému a právnemu stavu veci, do dnešného dňa nebol určený porušovateľ povinnosti a ani povinnosť, ktorá mala byť porušená. Vyjadrenia súdu tak prvoinštančného ako aj odvolacieho, že bolo povinnosťou žalovanej zamedziť poškodenému vo svojej samovražde prijatím opatrení proti riziku vyskočenia z okna, napr. namontovaním mreží, príp. nerozbitných fólií, že poškodený mal mať založené putá a mal byť chránený príslušníkmi PZ pred svojím konaním, sú iba v rovine názorov. Žiadny právny predpis SR takéto opatrenia proti riziku vyskočenia z okna neupravuje. Nezaloženie pút bolo žalovanou dostatočne odôvodnené a úvaha, že pokiaľ by poškodený mal putá, neskočil by z okna, resp. by toto jeho konanie bolo sťažené, je iba v rovine domnienky. Povinnosť žalovanej prijať opatrenia proti riziku rozbitia okna a povinnosť zamedziť poškodenému vo svojej samovražde uvádza súd ako právne skutočnosti, ktoré však právne neodôvodňuje a argumentačne nevysvetľuje. Za skutočnosť, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, považuje žalovaná to, že súd posúdil zodpovednosť žalovanej za porušenie práva na ochranu osobnosti žalobcov ako objektívnu, avšak svoje rozhodnutie v časti náhrady škody posúdil podľa ustanovení § 415 OZ so záverom, že táto povinnosť zo strany žalovanej porušená bola a preto ju zaviazal na náhradu škody v rozsahu 50% podľa miery zavinenia poškodeného. Žalovaná má za to, že konanie samotného poškodeného, ktorý jednoznačne a flagrantne porušil svoju povinnosť, nakoľko nevynútene, neovplyvnene a na slobodnom rozhodnutí založené konanie poškodeného, ktorým si spôsobil smrť vo svojej podstate konzumuje všeobecnú prevenčnú povinnosť žalovanej, resp. inej osoby. Za okolností, za ktorých k udalosti došlo, nie je možné konštatovať, že prítomní príslušníci PZ porušili akúkoľvek povinnosť vo vzťahu k ochrane poškodeného a jeho života. Jeho konaniu nemohli objektívne zabrániť, keď nebolo preukázané žiadne zavinenie a protiprávne konanie zo strany žalovanej. Preto nebola splnená podmienka zodpovednosti za škodu a to protiprávne konanie žalovanej, jej zavinenie a zanedbanie povinnosti pracovníkov žalovanej. Obmedzenie poškodeného založením pút nie je v každom prípade pri danom úkone zákonnou povinnosťou predovšetkým za situácie, keď bol poškodený pokojný, neprejavoval agresivitu, použitie pút nebolo nevyhnutné. Vzhľadom na nečakanosť správania poškodeného postup príslušníkov PZ nemožno hodnotiť tak, že nevykonali všetky úkony k tomu, aby ku škode nedošlo. Ich povinnosť ochrany osoby nespočíva v tom, že zabránia sebapoškodeniu osoby v situácii, ktorú nie je možné za žiadnych okolností predpokladať. Ďalej odvolateľka namieta odôvodnenie súdu v odseku 50 rozsudku. Ak súd skonštatoval, že zo žiadnych dôkazov nevyplývalo žiadne konanie policajta, ktoré by mohlo predstavovať nerešpektovanie nariadenia MV SR v čl. 5, je nelogické a zmatečné, aby na základe tohto istého článku nariadenia bola určená zodpovednosť a miera zavinenia žalovanej. Pokiaľ nebolo nariadenie porušené, neobstojí ani výrok súdu o určení zodpovednosti z dôvodu porušenia právnej povinnosti. Za skutočnosť, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci považuje žalovaná to, že súd svoje rozhodnutie voči nej odôvodnil spôsobením nemajetkovej ujmy žalobcom, avšak neurčil existenciu neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcov a tým rozhodol o žalobe bez právneho základu. Žalovaná navrhla rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a žalobu zamietnuť a o trovách konania rozhodnúť tak, že žiadna zo strán nemá na ich náhradu nárok.

3. Žalobcovia 1/, 2/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedli, že z odôvodnenia pôvodného prvého rozsudku vo veci nevyplýva, že by súd konštatoval pasívnu legitímáciu na strane žalovanej z dôvodu, že nárok žalobcov posudzoval podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu

spôsobenú pri výkone verejnej moci. Súd v tomto rozsudku skonštatoval pasívnu legitímáciu žalovanej na základe toho faktu, že nebohý Q. U. bol v čase smrti v budove Krajského riaditeľstva PZ v Trnave a za jeho ochranu zodpovedali príslušníci policajného zboru. V tejto súvislosti žalobcovia poukazujú na uznesenie NS SR, sp.zn. 3 Cdo 73/2015, v ktorom NS SR uvádza, že od konania v mene štátu niektorou zložkou štátu na súde podľa § 21 ods. 1 treba odlišovať stav keď nie štát, ale priamo zložka podľa osobitného predpisu, je účastníkom konania. V uvedených prípadoch bude vecne legitímovanou osobou a účastníkom konania samotná zložka štátu. Označenie štátu popri zložke štátu v týchto prípadoch je nadbytočné. Odmietnutiu spravodlivosti by sa však rovnal stav, ak by súd z takéhoto nadbytočného označenia štátu popri vecne legitímovanej právnickej osobe príslušnej zložke štátu žalobu zamietol pre nedostatok vecnej legitímácie. K rozhodnutiu o trovách konania uviedli, že súd rozhodol správne, keď prihliadal na okolnosť, že žalobcovia mali úspech v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy, pričom určenie výšky bolo na úvahe súdu a nezáležalo od žalobcov. Žalobcovia zaplatili súdny poplatok spolu vo výške 15.303 eur za podanie žaloby a odvolania, zároveň uhradili aj preddavok na trovy konania vo výške 12.640 eur, ktoré viacnásobne a do dnešného dňa bezúspešne žiadali vrátiť. Žalobcom priznaná suma náhrady nemajetkovej ujmy celkovo vo výške 10.000 eur by nepokryla výdavky žalobcov, ktoré vynaložili na súdne poplatky spojené s predmetným sporom. K predpokladu vzniku zodpovednosti za škodu uviedli, že súd v odôvodnení rozsudku jasne a zrozumiteľne poukázal na povinnosť vnútroštátnych orgánov chrániť slabšie osoby a to aj proti ich vlastnému konaniu, ktorým ohrozujú svoj život. Poukázali na článok 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Štát ako aj žalovaná majú pozitívnu povinnosť uskutočniť všetky primerané opatrenia na zabezpečenie toho, aby zdravie a telesná integrita zadržanej osoby boli náležite zabezpečené (prípady Aerts proti Belgicku rozsudok zo dňa 30. júla 1998, Reports 1998-V; Kudla proti Poľsku č. 30210/96, odsek 94, ECHR 2000-XI) a uskutočniť primerané opatrenia na minimalizovanie známeho rizika samovraždy. V týchto prípadoch aj ESĽP jednoznačne konštatoval, že došlo k porušeniu práva na život. Vzhľadom na podobnosť prípadov je zrejmé, že v tomto prípade žalovaná porušila právo nebohého Q. U. na život. Skutočnosť, že žalovaná sa necíti byť vinná za to, že nezabezpečila miestnosť, do ktorej nebohého Q. U. príslušníci policajného zboru predviedli na rozhodovanie o jeho väzbe, nič nemení na fakte konštatovanom mnohopočetne ESĽP, že je povinnosťou žalovanej zabezpečiť ochranu života a zdravia osoby, ktorá je pozbavená osobnej slobody a ktorá je de facto v moci príslušníkov policajného zboru. Je absurdné tvrdenie žalovanej, že neporušila nijaký predpis, keďže žiadny predpis ani nestanovuje povinnosť namontovať na okná miestnosti mreže alebo nerozbitné fólie. Ak by s konaním príslušníkov PZ, resp. žalovanej v danom prípade nebol žiadny problém, aj po smrti nebohého by sa v budove Krajského riaditeľstva PZ v Trnave v kancelárii č. 704, na 7. poschodí naďalej uskutočňovali výsluchy a rozhodovanie o vzatí zadržaných osôb do väzby. Ako to uviedol svedok Q., príslušník PZ vykonávajúci eskortu nebohého Q. U., po tejto udalosti sa výsluchová miestnosť presťahovala na druhé poschodie. Je teda nepochybné, že samotná žalovaná vnímala, že predmetná nezabezpečená výsluchová miestnosť na 7. poschodí nie je vhodná na uskutočňovanie výsluchov obvinených o to viac, keď celá policajného zadržania sa nachádzala na druhom poschodí. Aj svedok sudca rozhodujúci o väzbe I. Y. uviedol počas jeho výsluchu na pojednávaní dňa 04.04.2013, že štandardne všetci obvinení majú putá a že predtým sa tieto úkony robili v budove súdu, ale nemali na to dostatočne zabezpečené priestory, preto sa začali tieto úkony robiť na polícii. Na zabezpečenie nemusia byť iba mreže, sú aj nerozbitné fólie. V prípade ak by tieto preventívne opatrenia boli zabezpečené, bez akýchkoľvek pochybností by bolo možné konštatovať, že k smrti nebohého Q. U. by nedošlo. Nebohý Q. U. sa od svojho zadržania políciou nachádzal v cele policajného zaistenia. Právna úprava cely policajného zaistenia je obsiahnutá v ustanoveniach § 42 až § 49 zákona č. 171/1993 Z.z. o policajnom zbore. Právna úprava zákona o policajnom zbore priamo počíta s rizikom možného pokusu o samovraždu umiestnenej osoby, preto zákon priamo ukladá službukonajúcemu policajtovi urobiť potrebné individuálne opatrenia, smerujúce k ochrane zdravia a života. Žalovaná nijakým spôsobom nepreukázala, že by si uvedenú povinnosť počas obdobia 72 hodín, kedy bol nebohý Q. U. v režime cely policajného zaistenia, splnila. Uvedené rozsiahlym spôsobom potvrdil a uviedol aj odvolací súd v uznesení o odvolaní body 10. až 22. odôvodnenia. Argumentácia žalovaného, že ak by bola prijatá argumentácia súdu, že každý, kto nezabezpečí okná na výškovej budove proti konaniu osôb páchajúcich samovraždu, je za ich smrť zodpovedný minimálne v rozsahu 50%, viedlo by to ad absurdum k možnosti pozostalých žalovať štát, prípadne právnické alebo fyzické osoby na náhradu škody, ktorú nespôsobili a nezavinili. V danom prípade sa však nejedná o bežnú výškovú budovu, ani o bežného človeka nachádzajúceho sa v nej dobrovoľne. Jedná sa o budovu KR PZ, v ktorej sa nachádzal nebohý Q. U. nie dobrovoľne, ale z dôvodu, že bol pozbavený osobnej slobody, umiestnený do cely policajného zaistenia na dobu bezmála 72 hodín, a predvedený z cely policajného zaistenia nachádzajúcej sa na 2. poschodí budovy do výsluchovej miestnosti nachádzajúcej sa na 7. poschodí. Nebohý Q. U. žiaden z

týchto úkonov neuskutočnil dobrovoľne, preto úvahy žalovanej sú neobstojné. Žalobcovia sa nedočkali žiadneho objektívneho vyšetrenia udalosti a ani náznaku čo i len čiastočnej satisfakcie, keď navyše sa žalovaná do dnešného dňa ani po takmer desiatich rokoch od smrti nebohého Q. U. neospravedlnila žalobcom za udalosti zo dňa 08.10.2010. V danom prípade neoprávneným zásahom bolo to, že v čase, keď bol nebohý Q. U. pozbavený osobnej slobody, príslušníci policajného zboru vykonávajúci jeho eskortu a teda žalovaná, nezabezpečili ochranu jeho života a zdravia ako najdôležitejšieho základného ľudského práva garantovaného tak Ústavou SR, ako aj Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v dôsledku čoho došlo k strate jediného syna žalobcov, a tým aj k neoprávnenému zásahu do osobnostnej zložky ich súkromia. V dôsledku porušenia povinnosti zo strany žalovanej došlo aj k zásahu do práva žalobcov ako rodičov na ochranu ich osobnosti, konkrétne práva na súkromný, resp. rodinný život. Na základe uvedených skutočností navrhli rozsudok súdu prvej inštancie v plnom rozsahu potvrdiť.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP) oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 127, § 363 a § 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne päť dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

5. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 16C/69/2011 je ochrana osobnosti, ktorej sa domáhajú žalobcovia 1/ a 2/ na žalovanej, a to v sume 250.000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ďalej sa domáhajú určenia, že žalovaná svojim protiprávnym konaním spočívajúcim v nerešpektovaní nariadenia MV SR zo dňa 17.07.2003 o celách policajného zaistenia, neoprávnené zasiahla do práva na ich súkromný a rodinný život, a náhrady škody v sume 2.865,07 eur predstavujúcej náklady s pohrebom. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým žalobcovia 1/ a žalobkyni 2/ priznal každému nárok na nemajetkovú ujmu vo výške 5.000 eur a žalobcom 1/,2/ nárok na náhradu škody vo výške 1.432,50 eur.

6. Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pričom má za to, že súd vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky správne vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach a dospel k správnym skutkovým zisteniam, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na správne písomné vyhotovenie napadnutého rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty žalovanej nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť, keď navyše odvolateľka neuviedla v odvolaní žiadne skutočnosti spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

7. K odvolacím námietkam odvolací súd udáva nasledovné:

Odvolateľka namietala svoju pasívnu legitímáciu. Tvrdila, že v prípadoch ochrany osobnosti nie je zodpovedným subjektom štát, ale priamo právnická osoba - štátny orgán, konkrétnym konaním, ktorého malo dôjsť k zásahu do osobnosti, takže v danom prípade s poukazom na tvrdené nerešpektovanie nariadenia MV SR, ktoré upravuje činnosti policajného zboru a príslušníkov PZ, malo byť pasívne legitímované len Ministerstvo vnútra SR, rozpočtová organizácia, nakoľko policajný zbor a ani jeho útvary nemajú právnu subjektivitu. Vecnou pasívnou legitímáciou sa zaoberal odvolací súd už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí (č.k. 9Co/309/2016-607), v ktorom nárok žalobcu posudzoval ako nárok nemajetkovej ujmy titulom ochrany osobnosti, pričom považoval žalovanú za vecne pasívne legitímovanú. S poukazom na judikát R 127/2014, stačilo žalovať iba Ministerstvo vnútra SR, ako štátny orgán verejnej moci, ktorého konaním malo dôjsť k zásahu do osobnosti. Odvolací súd má za to, že keď mala byť žalovaná priamo zložka štátu a je popri nej aj označenie štátu, tak toto označenie štátu je nadbytočné. Ak by súd z takéhoto nadbytočného označenia štátu popri vecne legitímovanej príslušnej

zložke žalobu zamietol pre nedostatok vecnej legitímácie, jednalo by sa o odmietnutie spravodlivosti (uzn. NS SR, sp.zn. 3Cdo 73/2015).

8. Čo sa týka tvrdenia, že súd svojvoľne rozhodol o určení povinnosti na plnenie nad rámec návrhu, keď napriek tomu, že žalobcovia požadovali plnenie spoločne a nerozdielne, určil plnenie každému zo žalobcov osobitne, odvolací súd má za to, že súd nie je viazaný návrhom žalobcu, aby žalovanému bola uložená povinnosť na plnenie žalobcom spoločne a nerozdielne. Ak súd zistí, že v konkrétnej veci nejde o spoločnú zodpovednosť, nič mu nebráni, aby rozhodol o plnení delenom, o prekročení žalobného návrhu by išlo v prípade, ak by súd priznal žalobcom spolu viac než žiadali, teda v danom prípade, ak by im prisúdil viac ako 250.000 eur a o priznaní niečoho iného by sa dalo hovoriť vtedy, ak by súd namiesto žiadaného peňažného zadosťučinenia priznal inú formu zadosťučinenia. V občianskom súdnom konaní je súd viazaný žalobou, a preto nemôže žalobcovi priznať viac, než žiadal v žalobnom petíte a žalovanému nemôže uložiť inú, než žalobcom navrhovanú povinnosť, alebo nemôže žalobcovi priznať požadované plnenie, avšak z iného skutkového základu (skutku, než ktorý bol predmetom konania). Prekročením návrhu však nie je, ak súd skutok, ktorý bol predmetom konania, posúdil po právnej stránke inak, než to urobil žalobca.

9. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne skonštatoval, že k neoprávnenému zásahu došlo tým, že žalovaná nezabezpečila ochranu zdravia a života poškodeného ako najdôležitejšieho základného ľudského práva garantovaného Ústavou SR, ako aj Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl.8, čl.2). Žalovaná mala ochrániť poškodeného aj proti jeho vlastnému konaniu, ktorým si mohol ohrozovať život, táto si však nepočínala obozretne a vystavila poškodeného možnosti siahnuť si na život počas výkonu väzby. Smrť syna žalobcov je bezpochyby zásahom do osobnostných práv žalobcov. Aj právna úprava zákona o PZ počíta s rizikom možného pokusu o samovraždu umiestnenej osoby, preto zákon ukladá službukonajúcemu policajtovi urobiť potrebné úkony a opatrenia smerujúce k ochrane zdravia a života. Žalovaná nepreukázala, že by si túto svoju povinnosť počas doby 72 hodín, kedy bol poškodený v režime cely policajného zaistenia splnil, keď o vzatí do väzby sa rozhodovalo v nezabezpečenej miestnosti.

10. V časti náhrady trov konania považoval odvolací súd rozhodnutie taktiež za správne a tiež spravodlivé, keď súd rozhodol o náhrade trov konania pri každom žalovanom nároku zvlášť s prihliadnutím k povahe uplatnených nárokov, keď každý mohol byť uplatnený v samostatnom konaní a tiež k tomu, že by nebolo spravodlivé, aby pri posudzovaní úspechu a neúspechu v konaní boli tieto jednotlivé nároky považované za rovnocenné.

11. Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

12. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní úspešným žalobcom 1/, 2/ priznal ich náhradu v celom rozsahu.

13. Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).